

การออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสี ด้วยการอัพไซเคิล

วันเฉลิม จันทโรตติช่วง^{1*} อริชัย รัตตสาร² ธิรมน สีดา³

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1* 2 3}

อีเมล : pinkfloydthailand@gmail.com^{1*}

วันที่รับบทความ 28 ตุลาคม 2568

วันที่รับบทความ 19 ธันวาคม 2568

วันที่รับบทความ 25 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยแนวคิดการอัพไซเคิล (Upcycled) 2) สร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทตามแบบที่ออกแบบ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้สวมใส่ที่มีต่อต้นแบบชุดดังกล่าวกลุ่มเป้าหมายเป็นสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์อายุ 18 ปีขึ้นไป สวมใส่เสื้อผ้าขนาดมาตรฐาน (Size M) จำนวน 15 คน การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาอัตลักษณ์ของปลากัดสังกะสีจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า สีที่โดดเด่นคือสีน้ำเงิน - ฟ้ำ และสีดำ - น้ำเงิน ขณะที่รูปทรงเอกลักษณ์ ได้แก่ ครีบหางและพฤติกรรมการต่อสู้ (2) การออกแบบ และสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทจำนวน 5 แบบ ได้แก่ เสื้อโครปกางเกงขาสั้น เสื้อแขนยาวกระโปรงสั้น เดรสสั้น เสื้อสูดกางเกงขายาว และเสื้อปาดไหล่กระโปรงยาว และ (3) การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบร่างการออกแบบ แบบบันทึกกระบวนการสร้างต้นแบบและแบบประเมินความพึงพอใจวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ชุดต้นแบบทั้ง 5 แบบได้รับการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชุด พบว่า เสื้อโครปกางเกงขาสั้น และเสื้อสูดกางเกงขายาว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.60$) รองลงมาคือ เสื้อแขนยาวกระโปรงสั้น และเดรสสั้น ($\bar{x} = 4.50$) และเสื้อปาดไหล่กระโปรงยาว ($\bar{x} = 4.13$) ตามลำดับ จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถพัฒนาต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทจากกางเกงยีนส์เก่าจำนวน 5 ชุด ซึ่งสามารถถ่ายทอดอัตลักษณ์ของปลากัดสังกะสีผ่านโครงร่างชุดและรายละเอียดของเสื้อผ้าได้อย่างชัดเจน โดยการใช้สีน้ำเงินของปลากัดสังกะสีมาประยุกต์ร่วมกับวัสดุยีนส์อัพไซเคิลอย่างกลมกลืน

ผลการประเมินความพึงพอใจสะท้อนให้เห็นว่าการออกแบบแฟชั่นด้วยกระบวนการอัพไซเคิลสามารถสร้างคุณค่าทางสุนทรียภาพควบคู่กับการส่งเสริมแนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมจุดเด่นและประโยชน์สำคัญของการออกแบบในครั้งนี้ คือ การลดปริมาณขยะสิ่งทอ การยืดอายุการใช้งานของวัสดุ และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้จนนำไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติผ่านกระบวนการออกแบบ และการเลือกใช้วัสดุอย่างมีคุณค่า

คำสำคัญ : การออกแบบเสื้อผ้า ปลากัดสังกะสี แฟชั่นสตรีท การอัพไซเคิล

Street style women's clothing design Inspired by upcycled galvanized fighting fish.

Wanchalerm Janchoungchote^{1*}, Arichai Ratarasan², Thiramon Seeda³

Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan,
Surin Campus^{1*,2,3}

E – mail : pinkfloydthailand @gmail.com^{1*}

Received 28 October 2025

Revised 19 December 2025

Accepted 25 December 2025

Abstract

This research aimed to 1) design women's streetwear inspired by zinc betta fish through the concept of upcycling, 2) develop prototype women's streetwear based on the proposed designs, and 3) investigate wearer satisfaction toward the developed prototypes. The target group consisted of 15 women aged 18 years and older residing in Mueang District, Surin Province, who wear standard-sized clothing (Size M). The research procedure was divided into three stages: (1) studying the identity of zinc betta fish through interviews with experts, which revealed that the distinctive colors were blue–cyan and black–blue, while the unique characteristics included tail fin shapes and aggressive behavior; (2) designing and developing five prototype outfits, namely a crop top with shorts, a long-sleeve top with a short skirt, a short dress, a hoodie with long pants, and an off-shoulder top with a long skirt; and (3) evaluating wearer satisfaction. The research instruments included design sketches, a prototype development record, and a satisfaction assessment questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, including mean and standard deviation. The results indicated that the overall satisfaction toward the five prototype outfits was at the highest level ($\bar{x} = 4.54$). When considered individually, the crop top with shorts and the hoodie with long pants received the highest mean scores ($\bar{x} = 4.60$), followed by the long-sleeve top with a short skirt and the short dress ($\bar{x} = 4.50$), and the off-shoulder top with a long skirt ($\bar{x} = 4.13$), respectively. The study demonstrated that five prototype women's streetwear outfits developed from upcycled denim successfully conveyed the identity of zinc betta fish through garment silhouettes and design details. The use of the characteristic blue tones of zinc betta fish, harmoniously integrated with upcycled denim materials, contributed to both aesthetic value and functional wearability.

Overall satisfaction results reflected that fashion design through the upcycling process can effectively create aesthetic value while simultaneously promoting environmental conservation. The key strengths and benefits of this design approach include reducing textile waste, extending the lifespan of materials, and adding value to discarded resources, thereby contributing to environmental and natural resource sustainability through thoughtful design processes and material selection.

Keywords : Clothing Design, Tin Plakat Fighting Fish, Street Fashion, Upcycling

1. บทนำ

ตลอดช่วง 15 ปีที่ผ่านมา การผลิตเสื้อผ้าทั่วโลกเพิ่มขึ้น 2 เท่า มีสัดส่วนราว 60% ของการผลิตสิ่งทอทั้งหมด ปัจจัยสำคัญมาจากกระแสแฟชั่นแบบ “มาเร็ว ไปเร็ว” (fast fashion) แต่ทั้งผลกระทบไวบนโลกใบนี้ยิ่งมหาศาล ข้อสรุปพบว่า อุตสาหกรรมแฟชั่นสร้างมลภาวะต่อโลกมากเป็นอันดับ 2 รองจากอุตสาหกรรมน้ำมัน โดยเฉพาะการผลิตยีนส์ที่เป็นมิตรกับโลกน้อยสุดถึงแม้จะใช้ฝ้ายที่เป็นเส้นใยจากธรรมชาติจริงแต่ปัญหาที่เกิดจากการใช้น้ำและยาฆ่าแมลงในการปลูก รวมถึงขั้นตอนการทอ การตัดเย็บ ซัก และฟอกสี และสารเคมีสีน้ำเงินจากการฟอกย้อม ไม่แค่ทำลายโลกแต่ยังทำลายสุขภาพของแรงงานอีกด้วย นอกจากนี้ยีนส์ส่วนใหญ่ผลิต ซึ่งมีความต้องการใช้เกือบครึ่งหนึ่งของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าทั้งหมด ก่อให้เกิดฟาสต์แฟชั่นยีนส์ (fast fashion jeans) ทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้อายุการใช้งานของเสื้อยีนส์สั้นลง ส่วนใหญ่พบว่าเป็น กางเกงยีนส์ มากมาย ที่ออกสู่ตลาดที่มีกระบวนการผลิตสินค้าคุณภาพต่ำและสวมใส่ไม่กี่ครั้งก่อนจะถูกทิ้ง หรือไม่สวมใส่แล้วสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอันตราย

จึงทำให้หันออกแบบแฟชั่นจำนวนมากได้ตระหนักและหันมาให้ความสนใจได้มีการปรับตัวให้เข้ากับกระแสแนวโน้มในปัจจุบัน รวมทั้งปรับเปลี่ยนแนวคิดประยุกต์ในการผลิตให้มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและตอบโจทย์กลุ่มผู้บริโภคยุคใหม่รวมถึงการออกแบบ ให้แตกต่างไปจากเดิม ให้มีความน่าสนใจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดย เรียกว่า อัปไซเคิล (Upcycled) (จิตาภา สารชู, 2566) จนกลายเป็นกระแส นิยมอย่าง Fashion Denim (แฟชั่นเดนิม) ที่ใช้ยีนส์เป็นวัตถุดิบหลักบนกระแสนิยมในแฟชั่นมาออกแบบการเอากางเกงยีนส์เก่ามาประยุกต์ขึ้นใหม่เป็นการแต่งกายแนวสตรีท (Street fashion) ที่เป็นกระแสนิยมไม่มีรูปแบบการแต่งกาย เน้นสวมใส่สบายคล่องตัว และมีเสน่ห์ของการแต่งตัว ที่สามารถบ่งบอก เอกลักษณ์ รวมไปถึงวัฒนธรรมการแต่งกายได้เป็นอย่างดีหลากหลายรูปแบบ จากการศึกษาพบว่า การถ่ายทอดแนวคิดและแรงบันดาลใจของนักออกแบบ มักจะนำเสนอผ่านทางโครงร่างเงา หรือโครงเสื้อ (Silhouette) สี (Color) เนื้อผ้า (Fabric) ขนาดสัดส่วน (Proportion) เทคนิคการตัดเย็บและโครงสร้างของเสื้อผ้า (Pattern & Construction) ลวดลาย (Print) เป็นต้น ในระหว่างขั้นตอนของการออกแบบและผลิตผลงาน จึงได้ศึกษาหาแรงบันดาลใจ ในการทำเสื้อสตรีแนวสตรีท โดยนำปลากัดสีซึ่งเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของประเทศไทยที่มีความสำคัญตามกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอกรมประมง ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ด้านความเป็นเจ้าของและควมมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ได้มีการพัฒนาสายพันธุ์ความสามารถในชั้นเชิงด้านการกัด มีพฤติกรรมดุร้ายก้าวร้าวมากในปลา ชนิดเดียวกันของตัวผู้ปลากัดสีเกิดจากการผสมข้ามสายพันธุ์ระหว่างปลากัดลูกหมอกับปลา กัดลูกทุ่ง ลูกปลาที่ได้จากการผสมในชุดแรก เรียกว่า "ปลากัดสังกะสี" มีผิวหนังที่หนาเกร็งลักษณะครีบทองเป็นรูปมนป้าน ลวดลายของครีบทองมีสีเข้มสลับกับอ่อนเป็นเส้นชัดเจน ปัจจุบันอยู่สถานะใกล้สูญพันธุ์เกิดจากปัจจัย สารเคมี ตกค้างในแหล่งน้ำเกิดมลภาวะทางน้ำทำให้มีการลดจำนวนของปลากัดสังกะสีลดน้อยลง

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและจุดเด่นของปลากัดสังกะสีจึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทโดยได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled) คือ นำจุดเด่นของปลากัดสังกะสีทั้งคุณสมบัติของผิวหนัง ระดับสี 2-3 ระดับรูปร่าง รูปทรง และพฤติกรรมมาออกแบบ นอกจากนี้ได้นำสีของปลากัดสังกะสี โดยเฉพาะสีน้ำเงิน-ฟ้าและสีน้ำเงินเข้มปนดำ เพราะถือเป็นลักษณะเด่นที่สะท้อนทั้งอัตลักษณ์ทางชีวภาพและคุณค่าทางสุนทรียภาพของปลากัดสังกะสีอย่างชัดเจน สีน้ำเงินดังกล่าวเกิดจากโครงสร้างของผิวหนังและเกล็ดที่มีความหนาและแข็งแรง ส่งผลให้เกิดการสะท้อนแสงในหลายระดับสี ซึ่งสามารถมองเห็นมิติของสีตั้งแต่โทนอ่อนไปจนถึงโทนเข้ม การเลือกใช้สีน้ำเงินของปลากัดสังกะสี จึงเป็นการถ่ายทอดลักษณะเฉพาะของสิ่งมีชีวิตจากธรรมชาติสู่การออกแบบแฟชั่นอย่างเป็นรูปธรรม และในบริบทของการออกแบบแฟชั่นอัปไซเคิล สีน้ำเงินยังมีความสอดคล้องโดยตรงกับ ผ้าเดนิมหรือกางเกงยีนส์เก่า ซึ่งเป็นวัสดุหลัก

ในการสร้างสรรค์ผลงาน เนื่องจากผ้าเดนิมมีพื้นฐานสืกรามหรือน้ำเงินตามธรรมชาติ การนำสีน้ำเงินของปลากัดสังกะสีมาใช้เป็นสีหลักในการออกแบบจึงช่วยลดความจำเป็นในการย้อมสีเพิ่มเติม อันเป็นการลดการใช้ทรัพยากรน้ำและสารเคมีในกระบวนการผลิต สอดคล้องกับแนวคิดแฟชั่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ดังนั้น การเลือกใช้สีน้ำเงินของปลากัดสังกะสีในการออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทด้วยการอัพไซเคิล จึงเป็นการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ทางธรรมชาติของปลากัดสังกะสีเข้ากับวัสดุยีนส์เหลือใช้ได้อย่างกลมกลืน ทั้งในด้านรูปแบบสีสันทันและแนวคิด อันนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานแฟชั่นที่มีเอกลักษณ์ ร่วมสมัย และตระหนัก ถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมประยุกต์เครื่องแต่งกายชุดสตรีแนวสตรีทด้วยการอัพไซเคิล (Upcycled) จากวัสดุทางเกนยีนส์เก่าเพื่อส่งเสริมวงการแฟชั่นให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสร้างเสน่ห์ให้กับเครื่องแต่งกายให้ดูทันสมัยและมีความแปลกใหม่มากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล
- 2.2 เพื่อสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล
- 2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อด้านแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล

3. วิธีการวิจัย

จุดมุ่งหมายของผู้วิจัย คือ ศึกษาแนวทางในการออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล แบ่งขั้นตอนและวิธีการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ โดยแต่ละวิธี จะมีผู้ให้ข้อมูลและวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการอ้างอิงประเด็นสำคัญ แต่ละขั้นตอนใช้วิธีการวิจัยแตกต่างกัน ดังนี้ 1) ศึกษาอัตลักษณ์ของปลากัดสังกะสีเพื่อเป็นแรงบันดาลใจสำหรับกำหนดแนวทาง การออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทด้วยการอัพไซเคิลใช้วิธีการเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสังกะสี และปลาสวยงามมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี 1 ท่าน 2) พัฒนาแบบร่างและสร้างต้นแบบ โดยใช้ลักษณะ จุดเด่นของปลากัดสังกะสี มาออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทจำนวน 25 แบบ เก็บข้อมูลแบบร่างผ่านกลุ่มเป้าหมายจำนวน 15 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ผล ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่คัดเลือกแบบร่าง คัดเลือกแบบร่าง จำนวน 5 แบบ นำไปสร้างต้นแบบ โดยกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างต้นแบบชุดสตรี คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบตัดที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดเย็บที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน และ 3) การวัดผล ความพึงพอใจต่อด้านแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล (Upcycled) เก็บข้อมูลและวัดผลความพึงพอใจของกลุ่มสตรีที่สวมใส่เสื้อผ้าขนาดมาตรฐาน (Size M) ขนาดอก 34-35 นิ้ว, เอว 27-28 นิ้ว, สะโพก 36-37 นิ้ว (จำนวน 15 คน) ผ่านแบบสอบถามจะถูกออกแบบเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อชุดที่ออกแบบขึ้นใช้วัดระดับความพึงพอใจต่อชิ้นงานที่ออกแบบกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนมีการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามลำดับ ประกอบด้วย

3.1 การออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล

3.1.1 กลุ่มเป้าหมาย ผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสังกะสีและปลาสวยงาม จำนวน 1 ท่าน และกลุ่มสตรี อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีท

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสังกะสีเพื่อนำมาใช้ เป็นแนวทางสร้างแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีท จำนวน 25 แบบ ประกอบด้วย เสื้อครอปกางเกงขาสั้น 5 แบบ เสื้อแขนยาว กระโปรงสั้น 5 แบบ เดรสสั้น 5 แบบ เสื้อสูทกางเกงขาสั้น 5 แบบ และเสื้อปาดไหล่กระโปรงยาว 5 แบบ ผู้วิจัย

นำแบบร่างทั้ง 25 แบบ ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านแบบร่าง จากกลุ่มสตรี ที่อาศัยในอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน เพื่อคัดเลือกแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีท จากแบบที่กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจที่สุด จำนวน 5 แบบร่าง

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลด้านแรงบันดาลใจเรียงลำดับความสำคัญจุดเด่นของปลากัดสังกะสี เช่น สี รูปร่าง รูปทรง และพฤติกรรมของปลากัดสังกะสี มาใช้ในการออกแบบ และ 2) วิเคราะห์ข้อมูลด้านแบบร่าง เก็บข้อมูลจากกลุ่มสตรีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อแบบร่าง ใช้มาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) หาค่าเฉลี่ยแบบร่างที่มีระดับความพึงพอใจสูงสุดมาสร้างต้นแบบ

3.2 การสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล

3.2.1 กลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้สร้างแบบตัดและการตัดเย็บ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบตัดที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดเย็บที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน และกลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ทดลองสวมใส่แบบตัด ผ่านกลุ่มสตรีที่สวมใส่เสื้อผ้าขนาดมาตรฐาน (Size M) มีขนาด ออก 34-35 นิ้ว, เอว 27-28 นิ้ว, สะโพก 36-37 นิ้ว

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากแบบร่างจำนวน 5 แบบ สำหรับการสร้างแบบตัดชุดต้นแบบ จำนวน 5 โครงสร้าง (เช่น เสื้อคอปกกางเกงขาสั้น 1 โครงสร้าง)

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบร่างและแบบตัดเพื่อวิเคราะห์กับผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบตัด และการตัดเย็บเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างต้นแบบชุดสตรี

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการสร้างต้นแบบและการทดลองสวมใส่จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประเมินความเหมาะสมในการผลิตชุดแฟชั่นที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล

3.3 การศึกษาความพึงพอใจจากการออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสี ด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled)

3.3.1 กลุ่มเป้าหมาย การศึกษาความพึงพอใจจากชุดต้นแบบจะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือกลุ่มสตรี อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่สวมเสื้อผ้ามาตรฐาน (Size M) สัดส่วนเอว 31-33 นิ้ว, สะโพก 38-40 นิ้ว, ไหล่ 18 นิ้ว, รอบอก 37-40 นิ้ว ในอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจต่อการออกแบบ ชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิลและต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีท (สร้างต้นแบบชุดขึ้นจริง)

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนแรก คือ สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ศึกษาความพึงพอใจ ต่อต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีท พิจารณาในประเด็นความสวยงาม ความสะดวกในการสวมใส่ และความเหมาะสมของการออกแบบ ผู้วิจัยกลั่นกรองเนื้อหา ประเด็นคำถาม และข้อเสนอแนะประกอบการสอบถามอย่างเหมาะสม เพื่อให้การตอบแบบสอบถามเป็นไปอย่างเข้าใจง่ายและชัดเจน หลังจากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามแล้วผู้วิจัย จะทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้สามารถนำไปวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตามลำดับ

3.3.4 วิเคราะห์หาค่าความพึงพอใจโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ความพึงพอใจมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต $\bar{X}$ แล้วแปรผลแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) ติความ ระดับความพึงพอใจ และใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลต่อไป

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาการออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทจากแรงบันดาลใจของปลากัดสังกะสี จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดและปลาสวยงาม จำนวน 1 ท่าน มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี พบว่า ปลากัดสังกะสีมีเอกลักษณ์และจุดเด่นเฉพาะตัว 3 ลักษณะหลักๆ ได้แก่ (1) จุดเด่นด้านสีของปลากัดสังกะสี 2-3 ระดับ ดังที่แสดง

ตารางที่ 1 (2) จุดเด่นด้านรูปร่าง-รูปทรงของปลากัดสังกะสี ดังที่แสดง ตารางที่ 2 และ (3) จุดเด่น ด้านพฤติกรรมของปลากัดสังกะสี ดังที่แสดงตารางที่ 3

ตารางที่ 1 ผลการแสดงผลลำดับความโดดเด่นสีของปลากัดสังกะสีจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปลากัดสังกะสี

ลำดับ	รายการ	ลำดับความโดดเด่น
1	สีน้ำเงิน - ฟ้ำ	1
2	สีดำ - น้ำเงิน	2
3	สีน้ำเงิน - เขียว	3
4	สีฟ้า - เขียว	4

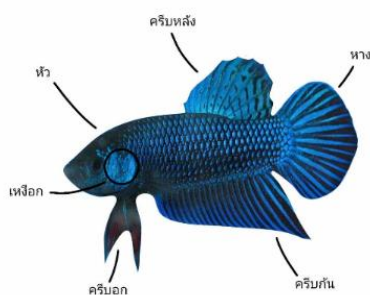
จากตารางที่ 3 สรุปแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสีของปลากัดสังกะสี พบว่า สีที่มีความโดดเด่นมากที่สุด คือ ลำดับที่ 1 สีน้ำเงิน-ฟ้า และรองลงมา ลำดับที่ 2 สีดำ-น้ำเงิน

รูปทรงของปลากัดสังกะสีจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปลากัดสังกะสี ประกอบด้วย ส่วนหัว ลำตัว เหยือก ครีบอก ครีบหลัง หาง ครีบกัน ผู้เชี่ยวชาญได้ลำดับรูปร่าง รูปทรง ที่โดดเด่นมากที่สุดในปลากัดสังกะสี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการแสดงผลลำดับความโดดเด่นลักษณะและรูปร่าง

ลำดับ	รายการ	ลำดับความโดดเด่น
1	หัว	7
2	ลำตัว	6
3	เหยือก	4
4	ครีบอก	3
5	ครีบหลัง	5
6	หาง	1
7	ครีบกัน	2

จากตารางที่ 2 สรุปแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะและรูปร่าง รูปทรงของปลากัดสังกะสี พบว่า รูปร่าง รูปทรงที่มีความโดดเด่นมากที่สุด คือ ลำดับที่ 6 หาง และรองลงมา ลำดับที่ 7 คือ ครีบกัน ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 ภาพประกอบรูปร่าง-รูปทรงของปลากัดสังกะสี (ที่มา: Pinterest. ม.ป.ป)

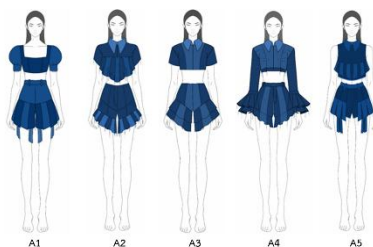
จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปลากัดสังกะสี คือ พฤติกรรมการต่อสู้ จนบาดเจ็บ และมีเกล็ดหลุด การข่มขู่ต่อสู้ การสร้างรังฟองเพื่อปกป้องไข่ การหายใจที่ผิวน้ำผู้เชี่ยวชาญได้ลำดับพฤติกรรมที่โดดเด่นมากที่สุดในปลากัดสังกะสี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการแสดงผลลำดับความสำคัญด้านพฤติกรรมของปลากัดสังกะสี

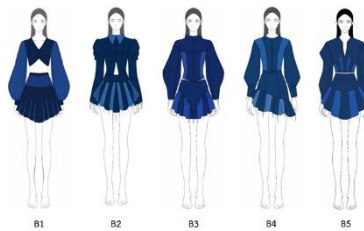
ลำดับ	รายการ	ลำดับความโดดเด่น
1	การข่มขู่ต่อสู้	2
2	การต่อสู้จนบาดเจ็บ และมีเกล็ดหลุด	1
3	การสร้างรังฟอง เพื่อปกป้องไข่	3
4	การหายใจที่ผิวน้ำ	4

จากตารางที่ 3 สรุปแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับพฤติกรรมของปลากัดสังกะสี พบว่า พฤติกรรมที่มีความโดดเด่นมากที่สุด คือ ลำดับที่ 2 การต่อสู้จนบาดเจ็บ และมีเกล็ดหลุด รองลงมา ลำดับที่ 1 การข่มขู่ต่อสู้

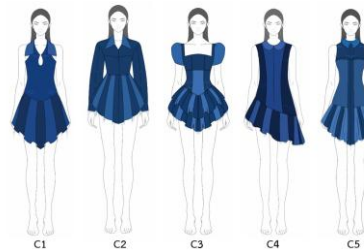
สรุปผลจากตารางแสดงลำดับความสำคัญ 3 ตาราง สามารถนำไปกำหนดแนวทางออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทจากแรงบันดาลใจของปลากัดสังกะสี จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ลำดับความสำคัญด้านสีที่โดดเด่นมากที่สุด คือ สีน้ำเงิน-ฟ้า รองลงมา คือ สีดำ-น้ำเงิน ต่อมาส่วนของรูปร่าง-รูปทรงของปลากัดสังกะสี จัดลำดับความสำคัญที่โดดเด่นและชัดเจน เกิดจากเส้นสีเข้มสลับกับสีอ่อน จึงนำไปเป็นแนวทางออกแบบบนตัวชุด คือ ส่วนของครีบทอง และสุดท้ายเป็นจุดเด่นในส่วนของพฤติกรรมของปลากัดสังกะสี ที่โดดเด่นมากที่สุด คือ พฤติกรรมการต่อสู้จนบาดเจ็บ-มีเกล็ดหลุด จากจุดเด่นเหล่านี้ ผู้วิจัยสังเคราะห์จุดเด่นของสีและลวดลายของปลากัดสังกะสีเพื่อถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของชุดสตรีแนวสตรีท เกิดจากแรงบันดาลใจที่สะท้อนถึงความกล้าหาญ และความแข็งแกร่งของปลากัด ลักษณะทางท่วงท่าในปรากฏเป็นรูปทรงของชุด จึงออกแบบชุดให้มีลักษณะคล่องตัวเหมาะสมกับ การสวมใส่ในชีวิตประจำวัน ถ่ายทอดผลงานต้นแบบผ่านวัสดุจากกางเกงยีนส์เหลือใช้ (Upcycled) ผู้วิจัยพัฒนาแบบร่างชุด 5 ประเภท จำนวน 25 แบบร่าง และกลุ่มเป้าหมายคัดเลือกแบบร่างที่เหลือจำนวน 1 แบบจากเกณฑ์คะแนนการคัดเลือก ต้องเป็นแบบร่างที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจสูงสุด ผู้วิจัยสรุปผลลัพธ์ รูปที่ 2 ดังนี้

ประเภทชุดที่ 1 กลุ่ม A เลือครูปกางเกงขาสั้น (แบบร่าง 3) ค่าเฉลี่ย 4.2 คะแนน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ประเภทชุดที่ 2 กลุ่ม B เสื้อแขนยาวกระโปรงสั้น (แบบร่าง B1) ค่าเฉลี่ย 4.13 คะแนน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ประเภทชุดที่ 3 กลุ่ม C เดรสสั้นสตรีแนวสตรีท (แบบร่าง C4) ค่าเฉลี่ย 4.33 คะแนน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ประเภทชุดที่ 4 กลุ่ม D เสื้อสูดกางเกงยาว (แบบร่าง D2) ค่าเฉลี่ย 4.53 คะแนน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ประเภทชุดที่ 5 กลุ่ม E เสื้อปาดไหล่กระโปรงยาว (แบบร่าง E2) ค่าเฉลี่ย 4.46 คะแนน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

รูปที่ 2 รวมแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีท 5 ประเภท จำนวน 25 แบบร่าง (แยกประเภทที่ 1-5 กลุ่ม A-E)

4.1.3 ผลการเลือกแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล (Upcycled) คัดเลือกโดยกลุ่มสตรี อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน ทำการคัดเลือกแบบร่าง จากทั้งหมด 25 แบบ คัดให้เหลือเพียง 5 แบบ แบบที่ผ่านการคัดเลือกมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจสูงสุด ผู้วิจัยสรุปผลลัพธ์ ดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 สรุปผลสำรวจความพึงพอใจต่อชุดต้นแบบทั้งหมด จำนวน 5 ชุด

ชุด	$\bar{x}$	ความพึงพอใจ
ชุดที่ 1 ชุดต้นแบบ A3 เสื้อโครปกางเกงขาสั้น	4.6	มากที่สุด
ชุดที่ 2 ชุดต้นแบบ B1 เสื้อแขนยาวกระโปรงสั้น	4.5	มากที่สุด
ชุดที่ 3 ชุดต้นแบบ C4 เดรสสั้น	4.6	มากที่สุด
ชุดที่ 4 ชุดต้นแบบ D2 เสื้อสูดกางเกงขายาว	4.4	มาก
ชุดที่ 5 ชุดต้นแบบ E2 เสื้อปาดไหล่กระโปรงยาว	4.6	มากที่สุด
รวม	4.54	มากที่สุด

ตารางที่ 4 สรุปผลสำรวจความพึงพอใจต่อชุดต้นแบบทั้งหมด จำนวน 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 คะแนนอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

สรุปผลการคัดเลือกแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีท จากคะแนนความพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 5 แบบ แสดงในรูปที่

รูปที่ 3 ต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทจากความพึงพอใจสูงสุด (ผ่านการคัดเลือกแบบร่างจำนวน 5 แบบ)

4.2 การสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล (Upcycled)

4.2.1 ผลการคัดเลือกแบบร่างชุดสตรีแนวสตรีท ผ่านการคัดเลือกจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 แบบ แล้วนำแบบร่างและแบบตัดมาวิเคราะห์ กับผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบตัดและผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดเย็บเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างต้นแบบ ควบคู่กับการวิเคราะห์วัสดุอัพไซเคิล (Upcycled) รวมถึง การผสมผสานวัสดุให้โครงสร้างชุดมีลูกเล่น แปลกใหม่และสะดุดตา เกิดภาพจำในชื่อเรียกว่า “ชุดปลากัดสังกะสี” ผ่านการสังเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษารองรับแรงบันดาลใจสู่การออกแบบในประเด็นข้อ 4.1 เพื่อสร้างแบบตัดเย็บ จำนวน 5 แบบ

ผู้วิจัยขอนำเสนอในมิติของกระบวนการออกแบบแฟชั่นดีไซน์ “สู่การสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีท” โดยได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled) จัดลำดับกระบวนการออกแบบ ดังนี้ 1) ภาพแบบร่างชุดที่ผ่านการคัดเลือก 2) ภาพประกอบแบบตัดเย็บ และ 3) ภาพประกอบชุดต้นแบบจริงจำนวน 5 แบบ แสดงในรูปที่ 4

รูปที่ 4 กระบวนการสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทโดยได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทโดยได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled)

4.3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจต้นแบบชุด ผู้วิจัยได้นำต้นแบบชุดให้กลุ่มเป้าหมายได้ทดลองสวมใส่และตอบแบบสอบถาม จำนวน 15 คน ผลการศึกษาค้นคว้าที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย 4 ด้าน ประกอบด้วย ข้อมูลด้านอายุ ด้านอาชีพ ระดับการศึกษา และด้านรายได้ แสดงในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ข้อมูลด้านอายุ		
อายุ 18 - 23 ปี	9	60

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 24 - 28 ปี	5	33.33
อายุ 29 - 35 ปี	1	6.67
อายุ 35 ขึ้นไป	-	-
รวม	15	100
2. ข้อมูลด้านอาชีพ		
นักเรียน	-	-
นักศึกษา	11	73.33
ข้าราชการ	1	6.67
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของธุรกิจ	-	-
พนักงานบริษัทเอกชน	3	20
อื่น ๆ	-	-
รวม	15	100
3. ข้อมูลระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	6.67
ปริญญาตรี	9	60
สูงกว่าปริญญาตรี	5	33.33
อื่น ๆ	-	-
รวม	15	100
4. ข้อมูลด้านรายได้		
ต่ำกว่า 8,000 บาท	6	40
8,001 - 10,000 บาท	3	20
10,001 - 12,000 บาท	3	20
12,000 บาท ขึ้นไป	3	20
รวม	15	100

4.3.2 ผลการศึกษาแบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดต้นแบบ จากการศึกษาตอนที่ 2 การสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดต้นแบบทั้ง 5 ชุด ผู้วิจัยนำต้นแบบชุดให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน ได้ทดลองสวมใส่และตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดต้นแบบ ประเด็นคำถามแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแรงบันดาลใจ และ 2) ความพึงพอใจด้านความคล่องตัวในการสวมใส่ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดต้นแบบ แสดงค่าเฉลี่ยรายชุด จำนวน 5 ชุด

รายการ	ชุดต้นแบบ A3	ชุดต้นแบบ B1	ชุดต้นแบบ C4	ชุดต้นแบบ D2	ชุดต้นแบบ E2
1.1 ความเหมาะสมกับแรงบันดาลใจ	4.6	4.6	4.4	4.5	4.5
1.2 รูปแบบ และรูปทรง	4.8	4.4	4.7	4.6	4.2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ชุดต้นแบบ A3	ชุดต้นแบบ B1	ชุดต้นแบบ C4	ชุดต้นแบบ D2	ชุดต้นแบบ E2
1.3 ความสวยงามภาพรวม	4.8	4.6	4.7	4.7	4.5
2.1 ชุดมีความพอดีกับรูปร่าง	4.7	4.5	4.6	4.6	4.9
2.2 การยกแขนขณะสวมใส่	4.7	4.2	4.5	4.2	4.9
2.3 การเคลื่อนไหวไหล่ขณะสวมใส่	4.3	4.6	4.5	4.2	4.6
2.4 การเดินขณะสวมใส่	4.3	4.4	4.5	4.4	4.6
2.5 การย่อตัวขณะสวมใส่	4.3	4.5	4.6	4.4	4.6
2.6 สามารถสวมใส่ชุดนี้ได้ง่าย	4.7	4.5	4.6	4.5	4.7
2.7 สามารถถอดชุดได้ง่าย	4.7	4.5	4.5	4.4	4.5
ค่าเฉลี่ยรวม	4.6	4.5	4.5	4.4	4.6

5. อภิปรายผลและสรุปผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 สรุปอภิปรายผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตอนที่ 1

การออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled) จากการศึกษาแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสี พบว่า สีที่นำมาใช้สีน้ำเงิน-ฟ้า และสีดำ-น้ำเงิน ที่มีเลขระดับสี 2-3 ระดับ ลวดลายเป็นเส้นเข็มสลับอ่อนชัดเจนของครีบกาง ปลากัดสังกะสีคือปลาสวยงามที่มีนิสัยดุร้ายที่แสดงพฤติกรรมชัดเจนเมื่อต้องต่อสู้ ช่มชู้ แสดงสีที่เข้มกว่าปกติ การว่ายน้ำอย่างกระฉับกระเฉง หรือการต่อสู้ที่เกิดจากสัญชาตญาณ รวมถึงมีความหมายทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงความกล้าหาญ และการทดสอบพลัง มีความดุร้าย แข็งแรง การต่อสู้จนร่างกายบาดเจ็บ มีเกล็ดหลุดผิวนั่งถลอก เกิดร่องรอย ที่ผ่านเรื่องราวความเป็นนักสู้ และได้นำเรื่องราวที่น่าสนใจนี้มาเป็นแรงบันดาลใจในการถ่ายทอด ผลงานออกแบบเสื้อผ้าสตรีแนวสตรีทให้มีลักษณะที่โดดเด่นจากปลากัดสังกะสีที่มีความแข็งแรง หยาดกระด้าง และการตกแต่งเทคนิคสอยจิกเลื่อมลูกไม้ ให้มีความเหลือมของลูกไม้ และชุดที่ออกแบบต้องมีความคล่องตัวต่อ การสวมใส่ในชีวิตประจำวันได้ ถ่ายทอดผลงานต้นแบบผ่านวัสดุจากกางเกงยีนส์เก่า โดยการนำมาละชิ้นส่วนของ กางเกง และนำมาวางแบบตัดบนพื้นที่ที่จำกัด และคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้ได้คุ้มค่าที่สุด เพื่อส่งเสริม วงการแฟชั่นให้ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสร้างเสน่ห์ให้กับการแต่งกายให้ดูทันสมัย มีความแปลกใหม่และมีเรื่องราวที่น่าสนใจ และนำไปให้กลุ่มเป้าหมายคัดเลือกแบบร่างเพื่อหาความต้องการของเป้าหมายจากทั้งหมด 25 แบบ ให้เหลือจำนวน 5 แบบ และได้ผลการคัดเลือกแบบร่างตามประเภท พบว่า ประเภทที่ 1 กลุ่ม A ถูกเลือกมากที่สุด คือ A3 มีค่าเฉลี่ย 4.2 คะแนน และประเภทที่ 2 กลุ่ม B ถูกเลือกมากที่สุด คือ B1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 คะแนน ประเภทที่ 3 กลุ่ม C ถูกเลือกมากที่สุด คือ C4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 คะแนน ประเภทที่ 4 กลุ่ม D ถูกเลือกมากที่สุด คือ D2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 คะแนนประเภทที่ 5 กลุ่ม E ถูกเลือกมากที่สุด คือ E2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 คะแนน

5.2 การสร้างต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled) จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยตอนที่ 2 แบบร่างที่ได้จากการคัดเลือกมาวิเคราะห์โครงสร้าง และศึกษาความเป็นไปได้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบตัดและผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดเย็บเพื่อศึกษาขั้นตอน และกระบวนการเทคนิคและวิธีการออกแบบลายผ้า รวมถึงวิธีตกแต่งชุด และการเลือกวัสดุผ้ายีนส์เก่า กางเกงยีนส์มือสอง หรือเหลือใช้มาอัปไซเคิลแบบผสมผสาน ได้แบบตัดและต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจ

จากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled) จำนวน 5 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 ต้นแบบ A3 เสื้อครอบกางเกงขาสั้น ชุดที่ 2 ต้นแบบ B1 เสื้อแขนยาวกระโปรงสั้น ชุดที่ 3 ต้นแบบ C4 เดรสสั้น ชุดที่ 4 ต้นแบบ D2 เสื้อฮู้ดกางเกงขายาว และชุดที่ 5 ต้นแบบ E2 เสื้อปาดไหล่กระโปรงยาว ครบสมบูรณ์เป็นต้นแบบจริงในชุดสตรีแนวสตรีท โดยได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled)

5.3 การศึกษาความพึงพอใจต้นแบบชุด จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยตอนที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 18-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 60 ข้อมูลด้านอาชีพส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.33 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นวัยเรียนเป็นวัยที่เปิดรับกระแสแฟชั่นสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60 และมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 8,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 40 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มวัยรุ่นระดับมหาวิทยาลัย และวัยเริ่มต้นทำงาน มีรสนิยมด้านแฟชั่น อาจจะมีข้อจำกัดด้านกำลังซื้อ แต่ยังให้ความสำคัญกับการเลือกสรรแฟชั่น เสื้อผ้าแนวสตรีท หรือสวมใส่เสื้อผ้าที่ออกแบบอย่างสร้างสรรค์และโดดเด่น

5.3.1 เมื่อพิจารณาผลสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดต้นแบบทั้ง 5 ชุด จากตารางที่ 4 ประด้วย ประเด็นคำถามที่แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแรงบันดาลใจ และ 2) ความพึงพอใจด้านความคล่องตัวในการสวมใส่ พบว่า ชุดที่ 1 ต้นแบบชุด A3 เสื้อครอบกางเกงขาสั้น และชุดที่ 4 ต้นแบบชุด E2 เสื้อปาดไหล่ มีคะแนนสูงสุดมีค่าเฉลี่ย 4.6 คะแนน อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงการตอบรับในเชิงบวกทั้งด้านแรงบันดาลใจ ความสวยงาม และความสะดวกคล่องตัวในการสวมใส่ โดยเฉพาะชุดที่ 4 ต้นแบบชุด E2 ต้นแบบเสื้อปาดไหล่ที่มีจุดเด่นด้านความพอดีของสัดส่วนและความสวยงามที่โดดเด่น รองลงมาคือ ชุดที่ 2 ต้นแบบชุด B1 ชุดเสื้อแขนยาวกระโปรงสั้น รวมถึงชุดที่ 3 ต้นแบบชุด C4 เดรสสั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.5 คะแนน อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด หมายความว่า กลุ่มเป้าหมายเกิดความพึงพอใจต่อดีไซน์ที่ทันสมัยและสวยงาม และชุดสุดท้ายคือ ชุดที่ 4 ต้นแบบชุด D2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 คะแนน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก เมื่อสรุปผลจากค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดจากผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อต้นแบบชุดสตรีแนวสตรีท พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 คะแนน หมายถึง ผลรวมของการประเมินความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นสำคัญ คือ การออกแบบชุดสุภาพสตรีแนวสตรีทขึ้น ได้แรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีสู่การพัฒนาการอัปไซเคิลวัสดุทางยีนส์มือสอง กางเกงยีนส์ที่เหลือใช้แล้วมาตัดเย็บด้วยเทคนิคการผสมผสาน และออกแบบลวดลายจากวัสดุตกแต่งมาใช้ประดับบนตัวชุดชุดเพื่อให้ชุดมีความสะดุดตา แปลกใหม่ และสามารถสวมใส่ได้จริง สร้างสรรค์อัตลักษณ์ที่โดดเด่น เป็นที่จดจำของกลุ่มเป้าหมายและผู้พบเห็นเมื่อได้สวมใส่ในชื่อ “ชุดปลากัดสังกะสี” ชัดเจนว่าการวิจัยนี้สามารถผลักดันศักยภาพด้านการออกแบบแฟชั่นอย่างสร้างสรรค์ผสมผสานแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมเข้ากับแฟชั่นร่วมสมัยได้อย่างลงตัว

5.3.2 สรุปการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง “การออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัปไซเคิล (Upcycled)” สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการใช้แนวคิดอัปไซเคิล และความยั่งยืนในงานออกแบบแฟชั่นได้อย่างชัดเจน การใช้วัสดุรีไซเคิลช่วยลดปริมาณขยะและลดการใช้ทรัพยากรใหม่ในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอของ ปัทมวรรณ ธนภฤต (2562) ที่กล่าวว่า “การใช้วัสดุรีไซเคิลในงานออกแบบแฟชั่นเป็นแนวทางที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนให้ผู้บริโภคตระหนักถึงการใช้งานทรัพยากรอย่างคุ้มค่า” นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้บริโภคเห็นถึงความสำคัญของการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในอุตสาหกรรมแฟชั่น มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาวดี รัตนพิทักษ์ (2561) ได้ระบุไว้ว่าการออกแบบอัปไซเคิลเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในงานวิจัย และผลลัพธ์สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การนำเอกลักษณ์ของปลากัดสังกะสีมาสร้างสรรค์ ในงาน ออกแบบแฟชั่นชุดของสุภาพสตรีแนวสตรีท สามารถสร้างความโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ดนัย วิจิตร (2559) ที่กล่าวว่า “ปลากัดสังกะสีเป็นสัญลักษณ์ของความงามและเอกลักษณ์ในวัฒนธรรมไทยการนำ

มาประยุกต์ในงานออกแบบแฟชั่นจะช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมและสมัยนิยม” ผลการวิจัยจึงแสดงให้เห็นว่าโครงการนี้สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.3 นอกจากนี้ การวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของการใช้แนวคิดอัพไซเคิลในการแฟชั่นไทย และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุที่ใช้แล้ว ซึ่งสนับสนุนแนวคิดของ เกศมณี สุขแสนเจริญ (2561) ที่กล่าวถึงการออกแบบเพื่อความยั่งยืนในอุตสาหกรรมแฟชั่นว่า อัพไซเคิลเป็นวิธีการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า และยั่งยืนต่อสังคม การนำวัสดุรีไซเคิลมาสร้างสรรค์ในงานออกแบบแฟชั่นช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรที่ใช้แล้ว และทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้สามารถผลักดันแนวคิดด้านการอนุรักษ์และเกิดความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ค้นพบจากการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราว การออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทโดยได้รับแรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีด้วยการอัพไซเคิล (Upcycled) ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย กล่าวถึง การกำหนด นโยบาย แผน และกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการออกแบบและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1.1 กระบวนการ และเทคนิคใช้เวลาค่อนข้างนานต้องคำนึงถึงผ้าที่ใช้ในการตัดเย็บที่มีพื้นที่อย่างจำกัด และใช้ทรัพยากร ได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

6.1.2 เทคนิคการตัดต่อผ้าทำให้การสร้างแบบตัดมีจำนวนหลายชิ้นจึงต้องกำหนดชิ้นแบบให้ชัดเจน

6.1.3 การวางผ้าที่ต้องคำนึงถึงเกรนผ้าในการวางแบบบนพื้นที่ที่มีอย่างจำกัด

6.1.4 เนื่องจากผ้าบางชิ้นมีความยืดหยุ่นทำให้ต้องเย็บกดทุกครั้งก่อนนำชิ้นผ้ามาเย็บต่อกันเพื่อป้องกันสัดส่วนของชุดคลานเคลื่อน

6.1.5 นอกจากสัดส่วนแล้วควรคำนึงถึงความยาวที่เหมาะสมของความยาวกางเกงที่มีความยาวมากเกินไป เนื่องจากผู้สวมใส่มีสัดส่วนมาตรฐาน (Size M) แต่มีช่วงล่างของร่างกายที่สั้นงานวิจัยนี้ได้ข้อสรุปว่าการออกแบบชุดสตรีแนวสตรีทโดยใช้แรงบันดาลใจจากปลากัดสังกะสีและแนวคิดอัพไซเคิลสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและสอดคล้องกับแนวทางการสร้างความยั่งยืน ในวงการแฟชั่นได้เป็นอย่างดี

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป สำหรับการประยุกต์ใช้ผลงานในอนาคต ผู้วิจัยต้องการการขยายแนวคิดการออกแบบด้วยวัสดุรีไซเคิลเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันวงการแฟชั่นไทยให้กว้างขวางขึ้นโดยเน้นการออกแบบสร้างสรรค์จากเอกลักษณ์ท้องถิ่นมาใช้เป็นแรงบันดาลใจ จุดเด่นของงานคือการพัฒนา เทคนิคการใช้วัสดุอัพไซเคิลให้มีความหลากหลายในส่วนของการศึกษาข้อมูลและวิธีการวิจัยอาจจะเพิ่มเติมประเด็นศึกษามุ่งเน้นการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ และการสำรวจความต้องการของตลาดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบแฟชั่นอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

เกศมณี สุขแสนเจริญ. (2561). การออกแบบเพื่อความยั่งยืนในอุตสาหกรรมแฟชั่น: วิธีการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและยั่งยืนต่อสังคม. *วารสารนวัตกรรมและการพัฒนา*, 7(1), 25-39.

จิตาภา สารชู. (2566). การออกแบบเสื้อผ้าสำหรับสตรีฟลัสซ์. *วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง*, 8(2), 52-58.

จิรวัดน์ พัฒนชนะชล. (2560). การใช้วัสดุรีไซเคิลในงานออกแบบแฟชั่น. *วารสารการออกแบบ*, 12(1), 23-34.

दनัย วิจิตร. (2559). ปลากัดสังกะสี: สัญลักษณ์ของความงามและเอกลักษณ์ในวัฒนธรรมไทย.

วารสารศิลปวัฒนธรรม, 12(4), 33-48.

ปัทมวรรณ ธนฤต. (2562). การใช้วัสดุอัพไซเคิลในงานออกแบบแฟชั่นเป็นแนวทางที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนให้ผู้บริโภคตระหนักถึงการใช้งานทรัพยากรอย่างคุ้มค่า. *วารสารการออกแบบและสถาปัตยกรรม*, 10(3), 45-60.

สันติ ชนะจิต. (2563). แนวคิดการออกแบบเพื่อสิ่งแวดล้อม. ใน แฟชั่นยุคใหม่ (น. 67-78). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แฟชั่นดีไซน์.

สุภาวดี รัตนพิทักษ์. (2561). การออกแบบออฟไซเคิล: การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน. วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา, 8(2), 77-90.

คุณค่าทางวิชาการ

งานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับสร้างอัตลักษณ์ในออกแบบแฟชั่นได้จริง คุณค่าทางวิชาการเกิดจากการประยุกต์แนวคิดออฟไซเคิล โดยการนำวัสดุทางเกนยีนส์เก่ามาสร้างสรรค์ต้นแบบใหม่ ที่มีคุณค่าและมีเอกลักษณ์มากขึ้น เป็นที่จดจำในชื่อ “ชุดปลากัดสังกะสี” องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ 1) การสร้างเอกลักษณ์และเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ 2) ขยายเครือข่ายแฟชั่นไทย นำไปต่อยอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบแฟชั่นร่วมสมัย ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดในวงกว้างสำหรับ นิสิตนักศึกษาในสายการออกแบบแฟชั่นผู้ประกอบการ และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจโดยตรง